

Verksamhetsberättelse och årsredovisning 2015

Annual Report and Financial Statement for 2015

SKANSEN

*Friluftsmuseet Skansen
lustfyllt*

*ska vara i världsklass,
och tillgängligt för alla.*

*Skansen shall be a world-class open-air museum,
enjoyed by all and accessible to everyone.*

Vision fastställd av styrelsen 2008-02-19.
Agreed by the Skansen Board on 19th February 2008.

Innehåll

Contents

Verksamhetsberättelse

Annual report

Ett år på Skansen	4
A year at Skansen	
Barnens Skansen	6
Children's Skansen	
Sommar och högsäsong	10
Summer and the peak season	
Ett öppnare Skansen	14
A more open Skansen	
Fokus på framtiden	20
Focus on the future	
Österjön på Skansen	24
The Baltic Sea at Skansen	
Tottieska gården återuppstår	26
Revamp for Charles Tottie's Residence	

Årsredovisning

Account and financial statement

Förvaltningsberättelse 2015	28
Resultaträkning	32
Statement of profit and loss	
Balansräkning	33
Balance sheet	
Kassaflödesanalys	35
Cash flow	
Tilläggsupplysningar	36
Noter	38
Styrelsens underskrifter	41
Signatures of the Board	
Skansens uppdrag	42
Mission statement	
Skansens tackar	43
Skansen is grateful	

Broderi från Dala Floda.

Embroidery from Dalecarlia.

Ett år på Skansen

A year at Skansen

ÅRET PÅ SKANSEN har inneburit mycket arbete med att utveckla ekonomin för att kunna genomföra allt det som vi vill göra – förvalta kultur- och naturarvet, förmedla kunskap och upplevelser av kultur- och naturhistoria, öka kunskapen inom verksamhetsområdet i samarbete med forskning och högskolor, samverka med andra aktörer, främja barn och ungas rätt till kultur, verka för ökad tillgänglighet och integration ur ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv. Det är ett omfattande och ansvarsfullt uppdrag men jag ser med tillfredsställelse hur det ändå går framåt inom alla områden.

Skansen arbetar med kvalitet på alla nivåer med fokus utifrån tre områden – vårt uppdrag, gästupplevelsen och ekonomiskt utfall.

Utifrån vårt uppdrag att med gästen i centrum ge insikter om och upplevelser av Sveriges kultur- och naturhistoria vill vi säkerställa att detta görs med högsta kvalitet.

För att lära oss mer om våra gästers önskemål och behov har vi under året som gått lagt extra resurser för att mäta så kallad kundnöjdhet. Undersökningarna omfattade bland annat 500 stockholmares inställning till Skansen. En annan undersökning var en analys av 1 200 recensioner på TripAdvisor skrivna av utländska besökare. Utöver gjorda undersökningar har Certifieringen av Swedish Welcome gett oss ytterligare kriterier för att kunna mäta kundnöjdheten. Dessutom analyseras regelbundet flödet av såväl kommentarer som foton i sociala medier av vår egen Marknads- och kommunikationsavdelning.

Skansens ekonomiska redovisning har fått en tydligare struktur som ger bättre uppföljnings- och analysmöjligheter. Att ha noggrann koll på kostnader och intäkter är avgörande i en verksamhet som har himlen som tak.

Under året blev det klart att vi kommer att gå vidare med Östersjöprojektet i samarbete med BalticSea2020. Vi kunde välkomna Malena Ernman som nyårsdiktsuppläsare och det gladdede mig mycket eftersom det är en superb artist som har ett stort hjärta och starkt engagemang i frågor om rättvisa och människovärde.

Vi sa adjö till Petra Marklund som gett sitt allt på Allsången, och hälsar Sanna Nielsen välkommen som en värdig efterträdare. Vi satte igång en rad projekt, stora och små, och fick mycket gjort. Det var stundtals ett mycket regnrikt år, men i slutet ändå väldigt givande.

Till alla som bidragit till Skansens framgångar vill jag rikta ett varmt tack! Ett särskilt tack går till Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner och till Skansens medarbetare vill jag säga: Bra jobbat!

A GREAT DEAL of effort during the year has gone into strengthening Skansen's finances so that we can do everything we want to do – preserving our heritage and natural history, passing on knowledge and experiences of heritage and natural history, expanding knowledge within the field in cooperation with research and universities, collaborating with other players, promoting the rights of children and young people to culture, and working to increase accessi-

bility and integration from a gender equality, diversity and child's perspective. This is an extensive mission involving great responsibility, but I am delighted by the progress we are making within all areas.

Skansen works to maintain a high standard at all levels, while focusing on three areas – our mission, the visitor experience and the financial result.

We want to ensure that we fulfil our mission to provide insights into Sweden's heritage and natural history to the best of our ability and always putting visitors first.

To learn more about the needs and expectations of our visitors, we have allocated extra resources during the year to measuring customer satisfaction. Among other things, we conducted surveys asking 500 Stockholm residents what they think of Skansen. Another survey involved analysing 1,200 reviews on TripAdvisor written by foreign visitors. In addition to these and other surveys, certification through Swedish Welcome has provided us with additional criteria for measuring customer satisfaction.

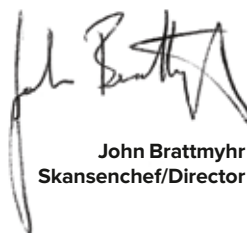
A clearer structure has been introduced for Skansen's financial reporting, providing better opportunities for follow up and analysis. Carefully monitoring costs and revenue is crucial for a business where the sky is the limit.

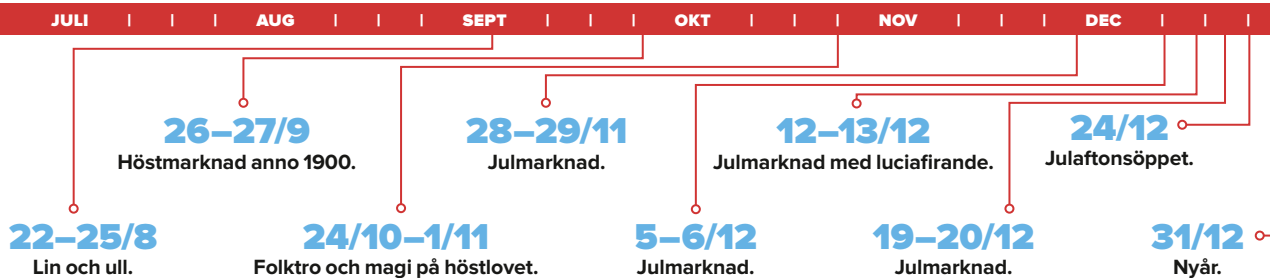
It became clear during the year that we will be continuing with the Baltic Sea Project in cooperation with Baltic-Sea2020. We were delighted to have Malena Ernman read out the traditional New Year's Eve poem. Not only is she a superb performer, but she also has a big heart and is committed to promoting justice and human dignity.

We bid farewell to Petra Marklund, who has given her all as host of our "Allsång" sing-along, and welcome Sanna Nielsen as a worthy successor. We launched a number of projects, large and small, and have achieved a great many things.

To everyone who has contributed to Skansen's success, thank you very much! A special thanks goes to the Friends of the Nordic Museum and Skansen, and to Skansen's employees I would just like to say: Good work!

John Brattmyhr
 Skansenchef/Director

Barnens Skansen

Children's Skansen

🇸🇪 **SKANSEN HAR STORT** fokus på barn. Lill-Skansens verksamhet innefattar både klassundervisning, daglig information ute i verksamheten om djuren och en rolig stund i en inspirerande miljö.

Samarbetet med projektpartnern Konsumentföreningen Stockholm utökades med ett nyproducerat undervisningsprogram för förskolan. Barnen får spela ett kunskapsspel där den avslutande omgången är ett besök på Lill-Skansen. Här får barnen direktkontakt med djuren och lära sig var mjölk och ägg kommer ifrån.

Lill-Skansenteatern har skapat interaktiva, spännande och livliga föreställningar där barnen i publiken bjuds in på scenen för att hjälpa till att föra handlingen framåt. Föreställningarna innehåller både sång och musik och ger barnen en kultur- och naturupplevelse i form av skådespel och kontakt med små djur. Spelplats är Lill-Skansens lilla amfiteater.

Teatern genomförde totalt 153 föreställningsdagar med totalt 612 föreställningar.

Satsning på skolan ger resultat

Skansen är en utmärkt plats för lärande. Det har som få andra oändliga möjligheter till "korsbefruktnings" när det gäller att förmedla kunskaper. Här går att kombinera biologilektionen med matematik, eller samhällskunskap med slöjd och hantverk. Det går att snabbt förflytta sig mellan olika biotoper eller tidsepoker och man ges sammanhang och perspektiv med hjälp av ett levande material. Friluftsmuseet som klassrum är oöverträffat när det gäller att väcka nyfikenhet och öka förståelsen för stort som smått i tillvaron.

Under 2014 och 2015 ökade antalet skolvisningar. Det är glädjande att satsningen på att utöka verksamheten gett bra resultat.

Skolloven har också haft ett brett programutbud för barn och höstlovet. Höstlovet med temat Folketro och magi blev det mest välbesökta på många år.

Sid 7. En bra morot för lärande!

🇸🇪 **SKANSEN FOCUSES A** great deal on children. Activities at the "Lill-Skansen" children's zoo include lessons, daily information sessions about the animals, and fun periods spent in an inspirational environment.

The joint venture with our project partner Stockholm Consumer Cooperative Society was expanded to include a newly-developed teaching programme for preschools. Children can take part in an educational game, with the final round involving a visit to Lill-Skansen. Here, the children have direct contact with the animals and learn where milk and eggs come from.

The Lill-Skansen theatre has produced exciting, interactive and dynamic shows where children in the audience are invited on stage to help with the action. The shows include both music and singing and offer children the chance to experience culture and nature in the form of plays and contact with small animals. The venue is Lill-Skansens small amphitheatre.

The theatre put on a total of 612 shows on 153 days.

Investment in schools delivers results

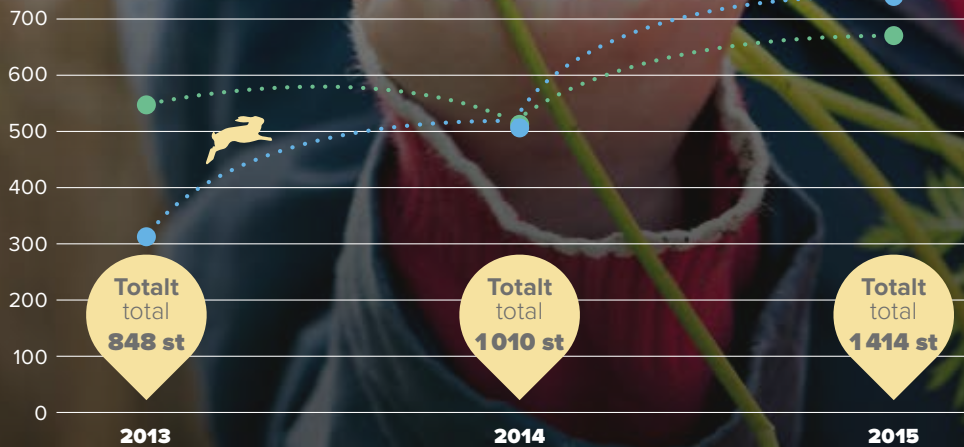
Skansen is an excellent place for learning. There are few other places that offer endless opportunities for "cross-fertilisation" when it comes to communicating knowledge. Here, it is possible to combine biology lessons with mathematics, or social studies with traditional crafts. It is possible to move rapidly between different biotopes or periods of history, providing context and perspectives with the aid of living materials. The open-air museum is unsurpassed as a classroom when it comes to arousing curiosity and improving understanding of all sorts of issues.

The number of school trips increased during 2014 and 2015. It is pleasing to see our investment in expanded activities delivering results.

P 7. A good carrot for learning!

Antal
number

Bokade visningar 2015

Tour bookings 2015

- Kulturhistoriska visningar
Historical tours
- Zoologiska visningar
Zoological tours

Lill-Skansensembelen
2015 med ett av
marsvinen som är med
i föreställningarna.

The Lill-Skansen
ensemble of 2015 with
one of the guinea pigs
from the shows.

Sommar och högsäsong

Summer and the peak season

🇸🇪 **SOMMAREN ÄR EN** intensiv tid på Skansen. Högsäsongen startar redan vid Valborg, och i maj kunde gästerna till exempel ta del av Tjolahopp med Pippi i samarbete med bland annat Saltkråkan. Nationaldagen bjöd på traditionellt firande med kungafamiljen, riksdagen och inbjudna gäster. Drop in-bröllop har blivit en tradition och inföll på pingstafton. Midsommar är Skansens mest uppskattade dag, men inte långt efter kommer Allsång på Skansen, Blå måndag och Barnens allsång.

Röda Korset 150 år 8 maj

Internationella Röda Korset fyllde 150 år och Röda Korset Sverige firade detta på Skansen med temat "150 år av livsviktiga frågor" under tre programdagar i maj. Fredag 8 maj riktades program och aktiviteter främst mot skolor och under helgen var målgruppen familjer i Mälardalen.

Röda Korsets önskan var att belysa organisationens arbete ute i världen samt beröra aktuella frågor i Sverige såväl som i övriga världen. Det var ett gediget programinnehåll med bland annat ett uppbyggt fältsjukhus som visade kampen mot ebola.

Kärlekshögtiden

Lördagen den 13 juni arrangerades för sjätte året i rad Skansens nyaste tradition – Drop in-bröllop. Det startade som ett evenemang i anslutning till kronprinsessan Victorias bröllop med prins Daniel 2010. I år sammanföll det med prins Carl Philips bröllop. Tio borgerliga och fyra kyrkliga vigselförrättare fanns på plats och vigde brudpar redan från klockan 10 på morgonen. Skansen tillhandahöll även vittnen vid vigselakten. Det var också möjligt att förnya sina löften om man redan var gift. 440 par gifte sig, varav 74 valde kyrklig vigsel och 366 gifte sig borgerligt.

Sid 10. Buföring från Moragården till Fäboden är ett stående inslag i midsommarfirandet.

🇸🇪 **THE SUMMER IS** an incredibly busy period at Skansen. The peak season begins with Walpurgis Night, and in May visitors were able to enjoy events such as Pippi Longstocking day in association with Saltkråkan AB, among others. Sweden's National Day was marked with traditional celebrations involving the Swedish Royal Family, politicians and invited guests. Our drop-in wedding event has become a tradition and was held on Whitsun Eve. Midsummer is Skansen's biggest event, but not long after come the "Allsång" sing-along, Blue Monday and the children's sing-along.

The Red Cross at 150 on 8 May

The International Red Cross celebrated its 150th anniversary in 2015, and the Swedish Red Cross celebrated the occasion at Skansen with an event entitled "150 years of humanitarian issues" over three days in May. The programme and activities on Friday 8 May were aimed at schools, while the target group for the weekend was families from the local region.

The aim was to highlight the work of the organisation around the world, as well as touch on some topical issues in Sweden and elsewhere. There was a wide range of events and exhibits, including a mock-up of a field hospital used in the battle against Ebola.

Celebrating love

The sixth consecutive drop-in wedding event – Skansen's newest tradition – was held on Saturday 13 June. This event was first held in conjunction with the wedding of Crown Princess Victoria and Daniel Westling in 2010. This year it coincided with Prince Carl Philip's wedding. Ten civil registrars and four ministers were on hand to marry couples from 10 o'clock in the morning. Skansen also supplied witnesses for the ceremonies. Married couples were also able to renew their vows. A total of 440 couples were married, with 74 choosing a church wedding and 366 a civil ceremony.

P 10. Herding the cattle from the Mora Farmstead to the summer pasture farm is always part of our Midsummer celebrations.

Drop in-vigslar

Drop-in weddings

Nu är Drop in-bröllopen så etablerade att de ingår i Statistiska Centralbyråns rapportering. Sammanlagt har 2 389 par/4 778 personer gift sig på Skansens drop in-tillfällen.

Our drop-in weddings are such an established event that they appear in Statistics Sweden's reports. A total of 2,389 couples/4,778 people have been married during Skansen's drop-in events.

Antal
number

12 juni
12 June
2010

11 juni
11 June
2011

9 juni
9 June
2012

15 juni
15 June
2013

14 juni
14 June
2014

13 juni
13 June
2015

Ett öppnare Skansen

A more open Skansen

🇸🇪 **SKANSENS UPPDRAG ÄR** att förmedla det svenska kultur- och naturarvet. Här kan man se hur den svenska kulturen formats genom tiderna. Här kan man också ta del av hur mötet med invandrade seder och bruk format inslag som vi tar för givna i dag i samband med helger och högtider, till exempel adventskalendern, luciafirandet och julgranen.

Men Skansen speglar inte bara det förflutna. Nutiden är en viktig del i förmedlingen. Skansen medverkade på Pridefestivalen 2015, både i PridePark och i Prideparaden, under den samlande rubriken "Feeling the Skansen Pride". På Skansen fick museipedagogen Monica Tornberg i uppdrag att göra en visning på temat HBQTI – "Sådant finns inte" som genomfördes både på svenska och engelska varje dag under prideveckan.

På PridePark fanns också "Skansen's Open Closet" där man kunde byta skepnad, tid och kön allt efter hur man kände sig. Man kunde bli en medelklasskvinna från 1850-talet, folkdräktklädd hälsing från Delsbo eller en förskollärare från början av 1900-talet.

"Sådant finns inte"

"Sådant finns inte" sa drottning Victoria apropå homosexuella handlingar mellan kvinnor. "Sådant finns inte" tog upp tystnadspolitiken som fördes mellan 1734 och 1864, där homosexuella handlingar fortfarande var olagliga i praktiken, men tystades ner i förhoppningen om att ingen skulle frestas att ta efter.

"Sådant finns inte" relaterar också till det faktum att samkönad kärlek eller könsöverskridande identiteter och uttryck var något okänt och otänkbart för de allra flesta i bondesamhället. De visste helt enkelt inte att sådant fanns och hade inte ord att benämna det.

Visningen avslutades med en resumé över hur lagstiftningen sett ut fram till nutid. 1944 avkriminaliserades homosexualitet men sågs fortfarande som en medicinsk diagnos och först 2003 infördes förbud mot hets mot folkgrupp på grund av sexuell läggning i grundlagen.

🇸🇪 **SKANSEN'S MISSION IS** to convey Swedish cultural and natural heritage. Here, you can see how Swedish culture has evolved over time. You can also see how the manners and customs of newcomers to Sweden have helped to shape the traditions we take for granted today, including holidays and celebrations, for example, Advent calendars, St Lucia's Day and Christmas trees.

Skansen, however, does not just reflect the past. The present is just as important. Skansen participated in the 2015 Pride Festival, both at Pride Park and in the Pride Parade, as part of "Feeling the Skansen Pride". At Skansen, museum educator Monica Tornberg was tasked with developing a guided tour on the theme LGBTQ – "Such does not exist", which ran daily in both Swedish and English during Pride Week.

At Pride Park, we also set up "Skansen's Open Closet", where people could get dressed up, travel through time and swap gender for the day. Characters included a middle-class woman from the 1850s, a Hälsinglander from Delsbo in traditional costume, or a preschool teacher from the early 1900s.

"Such does not exist"

Queen Victoria is reported to have said "Such does not exist" about lesbianism. The policy of silence adopted between 1734 and 1864 took up the idea of "Such does not exist" because homosexual acts were still illegal, but not spoken about in the hope that people would not be tempted by the idea.

"Such does not exist" also relates to the fact that same-sex love or transgender identities and expression were unknown and unthinkable to most people in the farming community. They simply did not know that such a thing existed and so had no name for it.

The tour concluded with a summary of legislative changes up to the present day. In 1944 homosexuality was decriminalised in Sweden, but was still regarded as a medical condition. A ban on agitation against a national or ethnic group because of sexual orientation was only introduced in 2003.

Feeling the *SkansenPride*

#SkansenPride

Feeling colourful
#SkansenPride

2015 ett bra år, regn och rusk till trots

Skansen kan glädjas åt ett bra 2015 trots en osedvanligt regnig och kall första halva av högsäsongen. Statistiken från Myndigheten för Kulturanalys visar att Skansen var det mest besökta museet i Sverige under 2015 med 1 377 120 gäster.

Flera stora dagar regnade bort helt i maj och juni men trots ett stort tapp på viktiga dagar slutade Skansens besöksiffror något över det totala antalet gäster 2014. Att oktober var en varm och solig månad hjälpte till. Höstlovet med temat Folketro och magi slog rekord. En ökning av utländska turister kunde också noteras, men den stora återhämtningen var att Skansen fick fler besökare varje dag.

– Det är oerhört glädjande att Skansen håller ställningen även 2015 som landets mest välbesökta museum, säger Skansenchefen John Brattmyhr. Det visar att vårt arbete med innehåll för såväl gammal som ung, stockholmsbo eller turist står sig väl i relation till våra konkurrenter.

A good year, despite the rain and bad weather

Skansen can be pleased at how well 2015 turned out despite the first half of the peak season being unusually wet and cold. Statistics from the Swedish Agency for Cultural Policy Analysis show that Skansen was the most visited museum in Sweden in 2015 with 1,377,120 visitors.

A number of big events were washed out in May and June, but despite this visitor numbers were up slightly on 2014. It helped that October was a warm and sunny month. The autumn holiday programme Folklore and Magic set new records. The number of foreign visitors also increased, but the recovery was mainly due to Skansen welcoming more visitors each day.

“It is incredibly pleasing to hear that Skansen has retained the title of Sweden’s most visited museum in 2015,” says Skansen’s Director John Brattmyhr. “It shows that we are holding our own against other museums, with content that appeals to young and old, locals and tourists.”

Sid 15. Skansenkollegor på Pridefestivalen.

P 15. Skansen colleagues at the Pride Festival.

Sid 16. Barn hälsar på de öländska dvärghönsen på Lill-Skansen.

P 16. Children watching the hens at Lill-Skansen.

T.v. Museipedagog i tidstypiska kläder i stadskvarteren.

Left. A museum educator in period costume in the town quarter.

St Julian-priset

Skansen vann 2015 års St Julian-pris i kategorin Fysisk tillgänglighet med motiveringen "Skansen har utvecklat ett strukturerat arbetssätt för att förbättra tillgängligheten till och i olika miljöer. Skansen jobbar trots den utmanande miljön på ett föredömligt sätt med att bygga och testa olika provisorium".

Priset delas ut av Stockholms stad för att belöna arbete som görs för att inkludera människor med funktionsnedsättning i samhället.

Stockholmarnas favoritmuseum

Varje år får stockholmarna tycka till om stadens utbud av bland annat museer. Evimetrix genomför undersökningen "Stockholmarnas favoritmuseum" och i år fick Skansen en rad priser. 1:a pris för Starkaste varumärket, 3:e pris som Stockholmarnas favoritmuseum och 3:e pris som Mest barnvänliga museum.

The St Julian Award

Skansen won the 2015 St Julian Award in the Physical Accessibility category, with the jury noting that "Skansen has developed a structured approach to improving accessibility to and in different settings. Despite the challenging environment, Skansen is working in exemplary fashion to develop and test a variety of temporary arrangements."

The award is presented by City of Stockholm and recognises work to include people with a disability in the community.

Stockholm's favourite museum

Each year the people of Stockholm are asked what they think of the city's museums, among other things. Evimetrix conducts the "Stockholm's favourite museum" survey, in which Skansen performed extremely well in 2015. 1st place in Strongest brand, 3rd place in Stockholm's favourite museum, and 3rd place in Most child-friendly museum.

Maria Torén, ny marknads- och kommunikationschef på Skansen, är glad över att kunna konstatera att Skansen ligger så bra till hos stockholmarna. I den övergripande kategorin "Stockholmarnas favoritmuseum" fick Skansen tredjepriset. Skansen uppfattas också som ett barnvänligt museum vilket är ett fint kvitto på arbetet med aktiviteter för barnfamiljerna.

– Det bekräftar att Skansen är på rätt väg när det gäller att skapa förutsättningar för en bra upplevelse för alla barnfamiljer, och kunna ge gästerna, både stora och små, hög kvalitet på alla aspekter av besöket, säger Maria Torén.

Undersökningen som besvaras av 1 500–2 000 personer i Storstockholm genomförs av Evimetrix. 39 museer var med i 2015 års undersökning.

En helt ny kostym

Tillsammans med designbyrån Silver har Skansen under året arbetat fram en ny varumärkesplattform med syftet att få till en enhetlig kommunikation. Skansens blandning av miljöer, sammanhang och erbjudanden innebär att Skansen har en unik position gentemot mer nischade aktörer. Detta gör att Skansen inte kan jämföras med renodlade museer, djurparker eller nöjesparker. Helhetsupplevel-

Maria Torén, Skansen's new head of marketing and communications, is delighted to report that Skansen is incredibly popular with local people, taking third place in the category "Stockholm's favourite museum". Skansen is also perceived as a child-friendly museum, which is proof of our work to develop family activities.

"This confirms that Skansen is on the right path in terms of creating a fun experience for all families, and delivering a high standard in all aspects of a person's visit, young or old," says Maria Torén.

The survey, which was taken by 1,500-2,000 people in Stockholm, is conducted by Evimetrix. 39 museums were included in the 2015 survey.

A brand new look

During the year Skansen, with help from design agency Silver, has created a new brand platform with the aim of ensuring uniform communication. Skansen's mix of settings, contexts and offers means that it is in a unique position compared to more niche players. Consequently, Skansen cannot be compared with more general museums, zoos and amusement parks. The overall Skansen experience is

Sid 18. Ett urval av de nya produkterna i Skansenbutikens kollektion.

P 18. A selection of the new products on sale in Skansen's shops.

T.v. Brevpapper och visitkort med den nya grafiska profilen.

Left. Stationery and business cards featuring the new graphic profile.

sen av Skansen blir större än dess delar vilket är tillvarataget i den nya varumärkesplattformen och Skansens strategiska vägval. Leveransen från Silver bestod av varumärkesplattform, positionering, prisstrategi och en ny grafisk profil.

Skansens kollektion – varor som sprider varumärket

Mönster från folkdräkter och nordiska djur ligger till grund när Skansen tar fram brickor, servetter, underlägg, plädar, kökshanddukar med mera i eget namn. Det ökade intresset för slöjd ligger delvis bakom satsningen.

– Det finns en fantastisk kulturskatt på Skansen i form av traditionella mönster, byggnader, bruksföremål, natur och djur som tas till vara i den nya produktserien. Den riktar sig till en bred målgrupp och syftar till att ge ökad känedom om Skansen utanför området, berättar Anna Bodén, försäljningschef på Skansen.

Produkterna finns till försäljning i Skansenbutikerna. Skansen har också inlett ett samarbete med Åhléns och skapat en rad produkter som bara finns att köpa i varuhuset. Det är ett led i att bredda Skansens verksamhet och öka såväl intäkterna som intresset för Skansens historia och samlingar.

greater than its parts, a view that is expressed in the new brand platform and Skansen's strategic choices. The delivery from Silver comprised a brand platform, positioning, a price strategy and a new graphic profile.

Skansen's collection – items that promote the brand Patterns from folk costumes and Scandinavian animals provide the inspiration for Skansen's range of trays, napkins, coasters, rugs and tea towels, etc. Growing interest in arts and craft is one reason for this venture.

“There are some fantastic cultural treasures here in the form of traditional patterns, buildings, everyday items, nature and animals which feature in this new range. It has a broad target group and aims to increase awareness of Skansen outside of the area,” says Anna Bodén, Skansen's sales manager.

The products are sold through Skansen's shops. Skansen has also launched a venture with Åhléns, creating a number of products to be sold exclusively through the department store. This is one way in which Skansen is expanding its activities and increasing both revenue and interest in its history and collections.

Fokus på framtiden

Focus on the future

🇸🇪 I SKANSENS UPPDRAG ingår att arbeta för biologisk mångfald och artbevarande. Det startade tidigt i Skansens historia med återskapande av en visentstam i Europa. Under första världskriget sköts den sista vilda visenten men då fanns ännu några djur på Skansen och i Avesta. Med hjälp av dessa har den europeiska visentstammen återskapats och finns nu återigen i bland annat Polen. Arbetet med artbevarande innefattar även berguvar och nu även vitryggig hackspett.

Under 2015 inleddes ett samarbete med Svenska Naturskyddsföreningen för att skapa en bra miljö för den hotade vitryggiga hackspetten. Bygget av voljären påbörjades och beräknas vara klart 2016.

Årets berguvsutsättning i Stockholms skärgård gjordes i samarbete med Skärgårdsstiftelsen och Nordens ark. Fyra av berguvarna kom i år från Nordens Ark, och en hane från Skansen. En hona sattes ut på Svenska högarna där det länge funnits en ensam hane. Med lite tur kan tycke uppstå.

Viltrehabilitering

Skansen får ofta hjälp till med viltrehabilitering. Varje år kommer det i regel en eller två övergivna sälkutar som måste matas upp. Sälkuten Sillvia hittades i närheten av kungliga slottet och kunde släppas ut efter några månader med mycket sill. I mars 2015 kom djurambulansen med en liten uterunge som följt efter en katt hem till en familj i Avesta. Han fick heta Sill-Jan och är nu tjock och välmående och redo för att släppas ut i naturen.

Stadsodling och hängmattehav

På Skansen växer det så det knakar i täppor, lotter och trädgårdar. Sommaren 2015 satsade Skansens trädgårdsmästare på några nyheter vid kolonilotterna. Här kunde man se en stadsodling med inslag av odling i petflaskor och gamla skor för att fånga upp en ny trend. I växthuset vid Skånegården odlades vackra och annorlunda grönsaker.

I gläntan vid det lilla glashuset som fungerar som infor-

🇸🇪 SKANSENS MISSION INCLUDES efforts to promote biodiversity and species survival. This work began early on in Skansen's history, with the reintroduction of European bison into Europe. The last wild European bison was shot during WWI, but there were still European bison at Skansen and in Avesta. With the aid of these animals, the European bison population has been re-established and bison can now be found again in Poland, among other countries. Our work to ensure species survival also extends to eagle owls and the white-backed woodpecker.

In 2015, a project was launched in partnership with the Swedish Society for Nature Conservation to create a good habitat for the threatened white-backed woodpecker. Construction began on an aviary, which is due for completion in 2016.

Eagle owls were released around Stockholm's archipelago during the year in cooperation with the Archipelago Foundation and the Nordens Ark foundation. This year four of the eagle owls came from Nordens Ark, and there was one male from Skansen. A female owl was released at Svenska Högarna, where there has been a lone male for some time. With a little luck, they will hit it off.

Wildlife rehabilitation

Skansen is frequently involved in wildlife rehabilitation. Each year there are usually one or two abandoned seal pups that need to be cared for. Sillvia the seal pup was found close to the Royal Palace in Stockholm and released back into the wild after a few months and a lot of herring. In March 2015, the animal ambulance brought in a young otter that had followed a cat home to a family in Avesta. He was christened Sill-Jan and is now stout and healthy enough to be released back into the wild.

Urban agriculture and hammock area

The gardens, allotments and vegetable patches at Skansen are full to bursting. In the summer of 2015, Skansen's gar-

mationsyta sommartid fanns ett hängmattehav där det var fritt fram för trötta fötter och Skansengäster som ville ta en paus. Den blev mycket uppskattad soliga dagar. Det är en härlig plats med lagom skugga där solen tittar fram genom bladverket.

Den lilla lotten mellan kolonistugorna och Möjligheternas trädgård är inspirerad av gerillaodlingar i storstäderna. Här återvinns det mesta och här odlas det i det som finns till hands. De nytillkomna skorna är ett av de udda inslagen.

Örtagården renoverades

Den fina Örtagården har genomgått en ordentlig renovering. Redan 1892 anlade Artur Hazelius en örtagård, där nuvarande Laxbrostugan i Bergsmansgården ligger i dag. En annan anläggning med sädeslag och foderväxter fanns intill Vaktstugan.

Alarik Behm, som var chef för Skansens naturhistoriska avdelning 1907–1937, skapade år 1914 en betydligt större örtagård på den nuvarande platsen. Örtagården blev snabbt mycket populär. Den blev en förebild för andra örtagårdar runt om i Sverige och Skansen stod för fröer, skott och annat växtmaterial till intresserade runt om i landet.

deners investerade i några nya saker för alltomterna. En ny trend tog centrum – urban odling, med växter som odlades i plastflaskor och gamla skor. Vackra och ovanliga grödor odlades i växthusen på Skåne Farmstead.

I skogen vid det lilla växthuset, som fungerar som en informationsområde under sommaren, hängmattor sattes upp för att ge besökarna någonstans att vila sina trötta fötter. Det visade sig vara mycket populärt på soliga dagar. Det är en fantastisk plats, som ger precis den rätta skuggan när solen kikar igenom lövet.

Det lilla alltomtet mellan alltomtstugorna och Garden of Possibilities inspirerades av guerrillaodling i de stora städerna. Här används nästan allt som finns till hands och växter odlas i vad som helst. De nyligen ankomna skorna är en av områdets ovanliga drag.

Herb garden renovated

Den eleganta örtergården har blivit omfattande renoverad. Artur Hazelius planterade en örtergård redan 1892 där Laxbro House nu står nära Iron Master's Farmstead. Det fanns också ett område för spannmål och foderväxter bredvid Lodge.

Sid 21. En berguv på väg ut i det fria.

P 21. An eagle owl being prepared for release.

Sid 22. På god fot med växtligheten.

P 22. A good footing for plant life.

T.v. En sommar med pelargonier i växthuset.

Left. A greenhouse full of summer geraniums.

Ett halvt sekel senare, 1964–1965, genomförde trädgårdsarkitekt Walter Bauer en genomgripande förändring av örtagården. Han förde in ett hundratal kryddväxter, medicinalväxter och prydnadsväxter, alla med gammal förankring i Sverige. Nu har Bauers örtagård fått en välbehövlig upprustning enligt hans ritningar.

Hantverksskurserna fullbokade

Skansen erbjuder också en omfattande pedagogisk verksamhet för bokade grupper med visningar, hantverksskvällar, kurser och föreläsningar. Under 2015 har det mesta bokats slut direkt och för flera aktiviteter, som tunnbrödsbakning i Bagarstugan, har man fått sätta in extra kurstillfällen. De bokade visningarna ökade med 40 procent under 2015.

Annorlunda växthusodling

I växthuset bakom Skånegården fanns under sommaren en utställning med nya och spännande grönsaker. Bland arterna fanns Listada di Gandia, en vit aubergine som blir cirka 15–20 cm lång med långa lila strimmor, minimelonen Cucamelon, en gurkliknande grönsak med mexikanska anor och Kiwano, en rankande exotisk gurkväxt.

Alarik Behm, who was head of Skansen's natural history department from 1907 to 1937, created a much larger herb garden on the current site in 1914. The herb garden quickly became very popular. It became a model for other herb gardens around Sweden and Skansen looked after seeds, young plants and other plant material on behalf of interested parties all over the country.

Half a century later, 1964-1965, landscape gardener Walter Bauer made extensive changes to the herb garden. He introduced around 100 herbs, medicinal plants and ornamental plants, all with ancient ties to Sweden. Bauer's herb garden has been given a much-needed facelift based on his drawings.

Unusual greenhouse plants

An exhibition was put on in the greenhouse behind the Skåne Farmstead during the summer featuring new and exciting vegetables. These included Listada di Gandia, a white aubergine approx. 15-20 cm long with long purple streaks, the mini melon Cucamelon, a cucumber-like vegetable with Mexican ancestry, and Kiwano, an exotic climbing cucumber.

Östersjön på Skansen

The Baltic Sea at Skansen

🇸🇪 **SKANSEN OCH BALTICSEA2020** har under året startat ett samarbete för att rädda Östersjön och skapa ett friskare hav. Det är en satsning på 100 miljoner kronor med målet att skapa ett pedagogiskt centrum för både skolklasser och alla som besöker Skansen. Här kommer Skansens gäster att kunna uppleva Östersjöns miljö under ytan i nyproducerade akvarier och upptäcka okända sidor av Östersjön i utställningar och laboratorier. Ambitionen är att öka allmänhetens kännedom om hur alla de 90 miljoner människor i Östersjöregionen också kan förbättra förutsättningarna för ett renare inlandhav.

Ett kunskapscentrum om Östersjön på Skansen

De som växer upp i dag är de som kommer att leva med Östersjön i framtiden. I Östersjön på Skansen kommer olika lösningar för framtiden att lyftas fram. Hur ska vi kunna behålla ett friskt inlandhav med hållbara fiskbestånd som är till nytta för alla som bor runt om?

Frågorna kommer att ställas på sin spets i de pedagogiska utställningarna. Problemen är i dag många, men med ökad kunskap och handlingskraft finns stora möjligheter att förbättra situationen i havet.

Med ett Östersjöhus får Skansen en unik möjlighet att berätta om den känsliga miljön kring och i Östersjön, om både problem och möjligheter. Det finns ingen sådan plats i länderna runt om Östersjön i dag. Det ger möjlighet att engagera och aktivera människor att ta ställning för framtiden.

Östersjön på Skansen är ett samarbete med BalticSea2020, Sveriges Lantbruksuniversitet och Stockholms Universitet. Det blir nu verklighet tack vare finansiering från BalticSea2020.

Sid 24. Östersjön på Skansen blir ett centrum för lärande och upplevelser.

🇸🇪 **SKANSEN AND BALTICSEA2020** launched a joint venture during the year to save the Baltic Sea and create conditions for a healthier sea. SEK 100 million is being invested in the project that aims to create an educational centre for school pupils and other visitors to Skansen. Here, visitors will be able to experience life below the surface through new aquariums and discover new things about the sea in the laboratories and through exhibitions. The ambition is to increase public awareness of how all the 90 million people who live in the Baltic region can help improve conditions and make a cleaner inland sea a reality.

An information centre about the Baltic Sea at Skansen

It is today's children who will be living around the Baltic Sea in the future. The Baltic Sea Centre at Skansen will put forward various solutions for the future. How will we be able to maintain a healthy inland sea with sustainable fish stocks that benefits everyone living in the region?

Issues will be highlighted as part of educational exhibitions. There are currently numerous problems to solve, but with greater knowledge and more action there is every chance that the situation can improve.

The Baltic Sea Centre provides Skansen with a unique opportunity to teach people about the sensitive environment in and around the Baltic, and about problems and opportunities. There is currently no such facility anywhere in the Baltic countries. It offers the possibility of engaging with and encouraging people to take action for the future.

The Baltic Sea Centre is a project in partnership with BalticSea2020, the Swedish University of Agricultural Sciences and Stockholm University, Skansen has produced a proposal for an information centre, which will now go ahead thanks to funding from BalticSea2020.

P 24. The Baltic Sea at Skansen will be a centre for learning and experiences.

Tottieska gården återuppstår

Revamp for Charles Tottie's Residence

🇸🇪 I TOTTIESKA GÅRDEN pågår sedan 2012 ett utvecklingsarbete som syftar till att skapa en ökad tillgänglighet till byggnaden och en trovärdig 1700-talsmiljö. Arbetet bekostas till stora delar genom en gåva från Brandkontoret.

🇸🇪 RENOVATION WORK HAS been ongoing at Charles Tottie's Residence since 2012, with the aim being to improve accessibility to the building and faithfully recreate an 18th century setting. The work has largely been funded by a donation from insurance provider Brandkontoret.

Marias renovering

Tottieska gården ägdes av Charles Tottie och ingick i hans verksamhet på Söder. När han gick bort genomförde änkan Maria Arfwedsson en renovering och den återskapas nu på andra våningen. Tack vare en nybyggd brandutgång kan den våningen nu visas för allmänheten för första gången sen huset flyttades till Skansen.

Maria's renovation

The residence was owned by Charles Tottie and was part of his estate on Södermalm. After his death, his widow Maria Arfwedsson renovated the property, which is now being recreated on the second floor. A new fire exit means the floor can now be opened to the public for the first time since the building was moved to Skansen.

Renoveringen i siffror The renovation in figures

260

Antal kvadratmeter konserverad väggyta.
260 m² of preserved wall surface.

255

Antal meter handtryckt papperstapet.
255 metres of handprinted wallpaper.

483

Antal handgjorda ark linnelumpapper.
483 handmade sheets of linen-rag paper.

155

Antal meter handhyvlade lister, raka och svängda.
155 metres of hand-planed moulding, straight and curved.

412

Antal nedtagna och uppmonterade kakelugnsplattor.
412 stove tiles removed and re-mounted.

6 600

Antal liter handhyvlade spån (samlat i 33 sopsäckar).
6,600 litres of hand-planed sawdust (collected in 33 rubbish bags).

41

Antal använda handhyvlar av olika slag.
41 hand-planes of various sorts used.

280

Antal kvadratmeter gipsad takyta.
280 m² of plastered ceiling surface.

6

Antal handgjorda spegeldörrar.
6 handmade panelled doors.

140

Antal kvadratmeter dekorationsmålade yta.
140 m² of decoratively-painted surface.

6

Antal timmar råmaterial dokumentationsvideo.
6 hours of raw material demonstration videos.

48

Antal meter handhyvlat bröstningspanel med speglar.
48 metres of hand-planed decorative dado.

80

Antal snickarstudenter som förevisats projektet.
80 joinery students who have visited the project.

6

Antal snickarpraktikanter som deltagit i projektet.
6 joinery apprentices who have worked on the project.

500

Antal dokumentationsfoton tagna av fotograf.
500 official photos documenting the work.

Förvaltningsberättelse 2015

STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE direktören för Stiftelsen Skansen får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2015-01-01–2015-12-31.

Stiftelsens ändamål

Stadgarnas ändamålsparagraf anger att:

“Stiftelsen Skansen skall med särskild hänsyn till Skansens karaktär av friluftsmuseum ha till ändamål att bedriva en verksamhet som bygger vidare på och utvecklar det nuvarande Skansen genom fortsatta insatser för att levandegöra svensk kultur och natur samt genom att kring ett centrum av kulturminnen skapa en levande miljö för olika fritidsintressen. Skansen skall verka i nära kulturellt och vetenskapligt samarbete med Stiftelsen Nordiska museet. Skansen skall vårda det kulturhistoriska byggnadsbeståndet. Skansens verksamhet skall inte ha till syfte att ge vinst.”

Väsentliga händelser under året

Trots en förhållandevis sval sommar ökade besöksantalet med ca 5 000 gäster till 1 377 120 personer, att jämföra med 2014 då 1 372 213 personer gästade Skansen. De utländska turisterna utgör 39 % av gästerna och visar att Skansen, och Stockholm, ökar i popularitet som besöksmål.

Hyresgäster

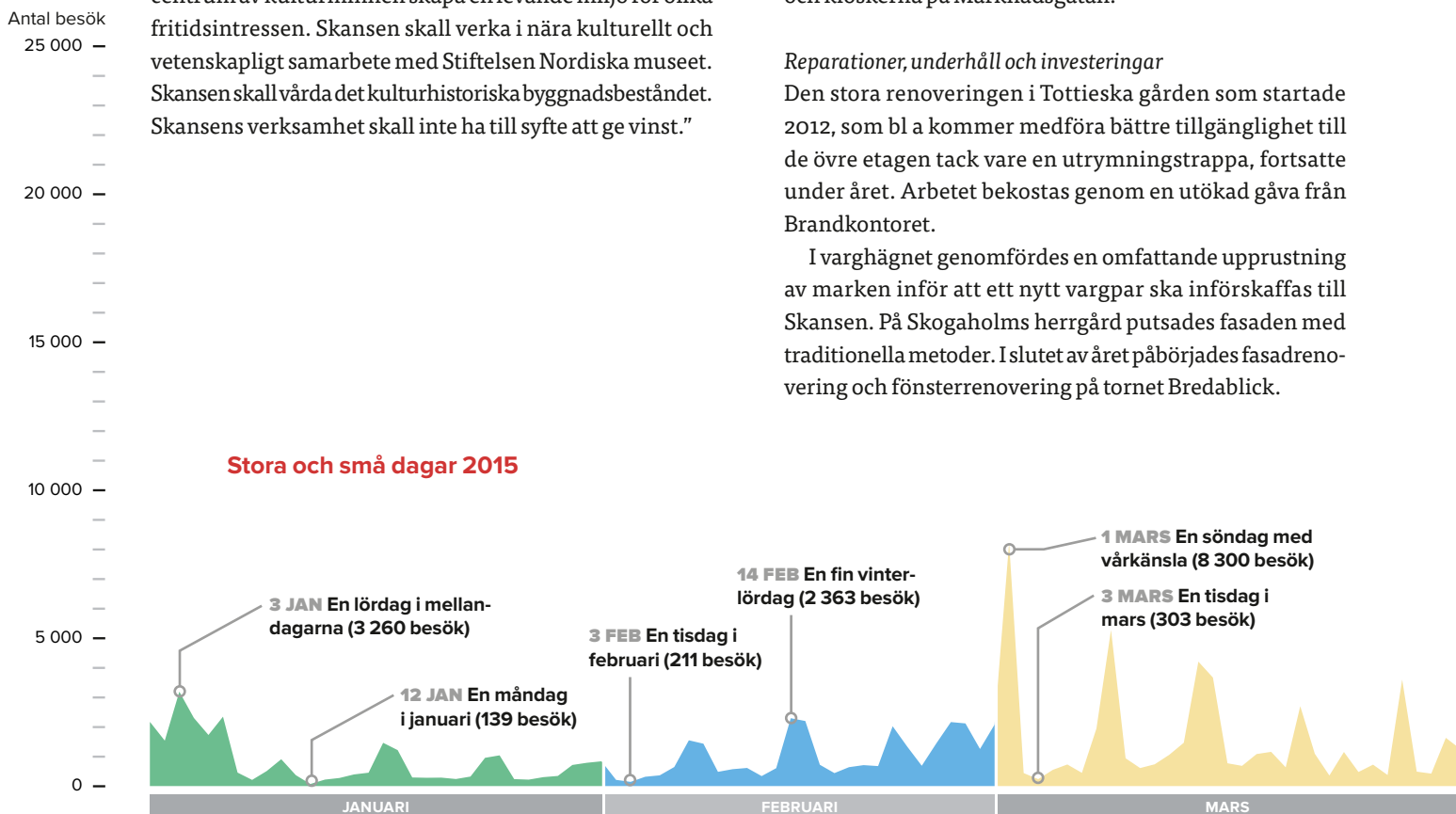
Rastgruppen övertog Profilrestaurangers verksamhet på Skansen från och med oktober 2015. I verksamheten ingår Sollidenrestaurangen, festvåningar i Högloftet/Nyloftet och kioskerna på Marknadsgatan.

Reparationer, underhåll och investeringar

Den stora renoveringen i Tottieska gården som startade 2012, som bl a kommer medföra bättre tillgänglighet till de övre etagen tack vare en utrymningstrappa, fortsatte under året. Arbetet bekostas genom en utökad gåva från Brandkontoret.

I varghägnen genomfördes en omfattande upprustning av marken inför att ett nytt vargpar ska införskaffas till Skansen. På Skogaholms herrgård putsades fasaden med traditionella metoder. I slutet av året påbörjades fasadrenovering och fönsterrenovering på tornet Bredablick.

Stora och små dagar 2015

Samarbeten och sponsring

Skansens pedagogiska verksamhet är beroende av både interna och externa samarbeten. Samhällsaktörer från både privat såsom offentlig sfär är knutna till den öppna pedagogiska verksamheten som till exempel Ordenshuset Brofästet (IOGT-NTO), Konsum (Konsumentföreningen Stockholm) och Järnhandeln (Järnhandelns intresseförening). Samarbetet med Stiftelsen Nordiska museet avseende administration av Nordiska museets deponerade föremål på Skansen samt rådgivning angående föremålsvård fortlöper. I samarbete med projektpartnern Konsumentföreningen Stockholm (Kfs) lanserades ett utbildningsprogram för förskolan om matsvinn.

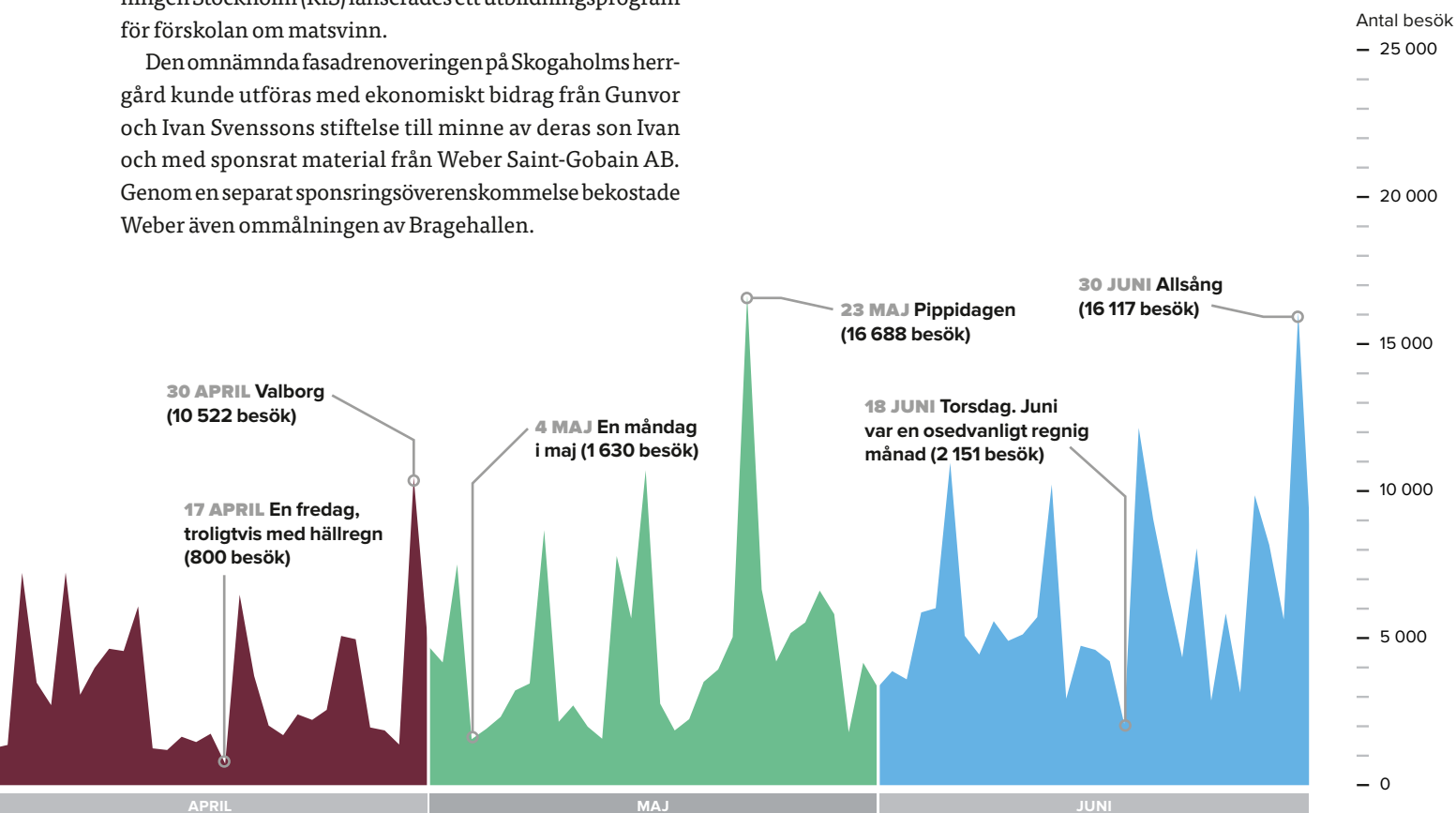
Den omnämnda fasadrenoveringen på Skogaholms herrgård kunde utföras med ekonomiskt bidrag från Gunvor och Ivan Svenssons stiftelse till minne av deras son Ivan och med sponsrat material från Weber Saint-Gobain AB. Genom en separat sponsringsöverenskommelse bekostade Weber även ommålningen av Bragehallen.

Avtal/tillstånd

Genom en överenskommelse med Naturskyddsföreningen får Skansen möjlighet att visa den utrotningshotade arten vittryggig hackspett och en voljär har uppförts under året som ska tas i bruk fr o m nästa år.

Utredningar och uppdrag

Skansen upprättade en plan och organisation för digitalt tillgängliggörande och bevarande som tillställdes Digisam i december i enlighet med den av regeringen fastställda digitaliseringsstrategin Digit@It kulturarv.

Programverksamhet

Arrangemangen på och kring Sollidenscenen var i fokus för sommarens programverksamhet även detta år. Allsången, i samarbete med Sveriges Television, genomfördes under åtta tisdagskvällar. Serieprogrammen Blå Måndag och Barnens Allsång fortsatte att locka stor publik.

Internationellt samarbete

Skansen välkomnade flera långväga gäster under året, bland annat kom styrelse och ledningsgrupp från Sovereign Hill, ett guldgrävmuseum i Australien som har Skansen som förebild, på studiebesök liksom en delegation från Cheng Du, huvudstaden med 15 miljoner invånare i regionen Sichuan i Kina, där man avser att uppföra en upplevelsepark med inspiration från Skansen.

Verksamhetsutveckling

Skansen har fortsatt ledarskapsutbildningen för avdelningschefer vilken under 2015 utökades till att inkludera enhets- och gruppchefer. I slutet av året genomfördes en mindre omorganisation i syfte att stärka Skansens affärsverksamheter och hitta samordningseffekter. En gedigen utredning kring Skansens varumärke resulterade i framtagandet av ny logo med tillhörande grafisk profil. Implementeringen av den grafiska profilen påbörjas under nästa år.

Händelser i en nära framtid

Stiftelsen Baltic Sea 2020 beslöt att donera 80 mkr till Skansen för uppförandet av en östersjöanläggning. Syftet med anläggningen är att upplysa om hur miljön i Östersjön ser ut i dag och vilka förbättringsåtgärder som krävs. För att säkra kunskapsöverföringen i den information som ska delges besökarna har en överenskommelse om samarbete träffats med Stockholms Universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Förprojektering för byggandet av anläggningen pågick under året och om inget oväntat hinder uppstår kommer byggstarten att äga rum under 2016.

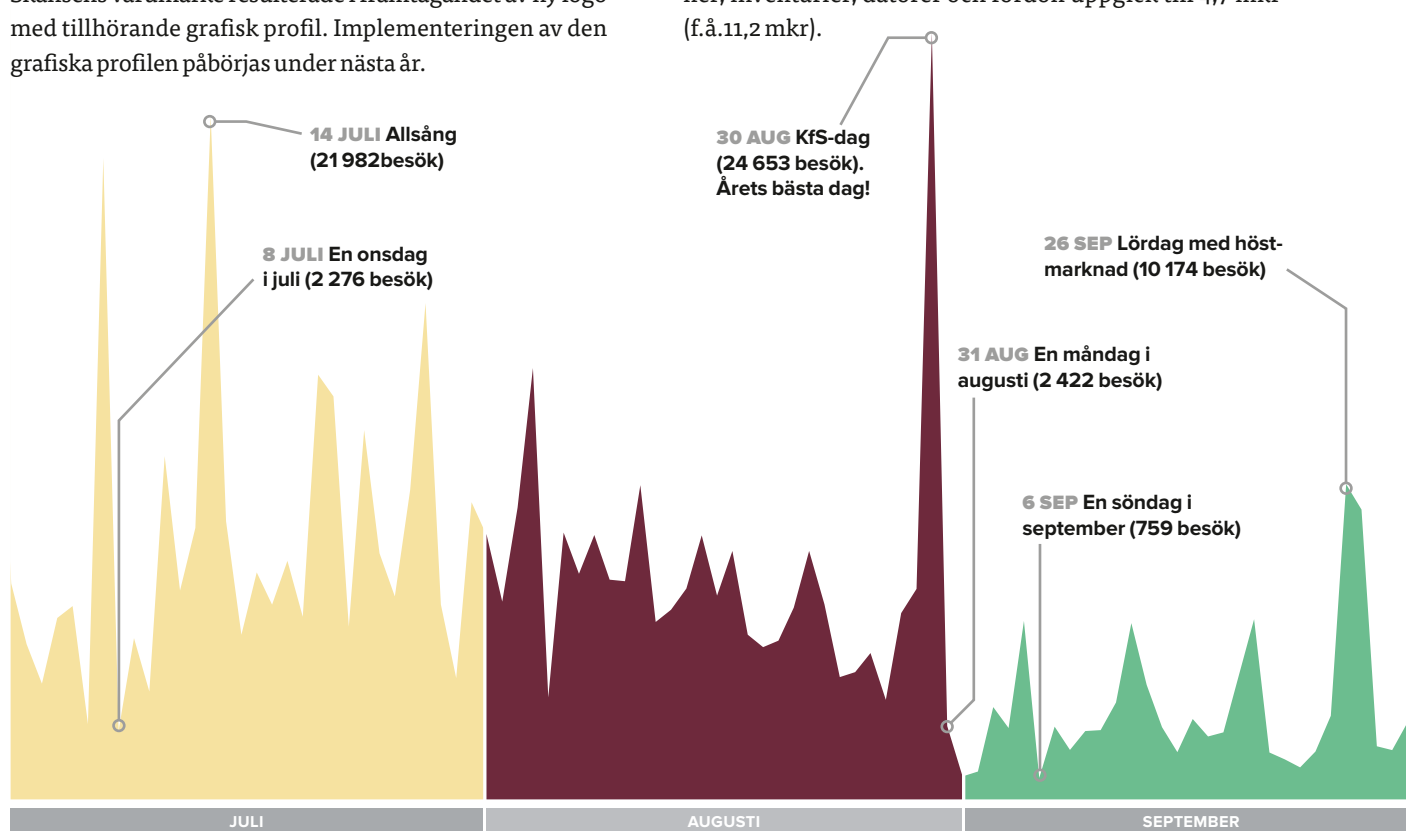
Ekonomisk översikt

Entrépriserna höjdes under året. Sammanlagt steg intäkterna från entréer och årskort med 5,6 mkr från 104,7 mkr år 2014 till 110,3 mkr 2015. Intäkterna från olika programaktiviteter och grupparrangemang nådde 10 mkr, intäkterna från arrendatorerna uppgick till 10,5 mkr samt försäljningsintäkterna uppgick till 17,5 mkr.

Personalkostnaderna uppgick till 137,6 mkr och medelantalet anställda har varit 268.

Investeringar i byggnader, markanläggningar, maskiner, inventarier, datorer och fordon uppgick till 4,7 mkr (f.å. 11,2 mkr).

Antal besök

Flerårsöversikt (tkr)	2015	2014	2013	2012	2011
Omsättning	234 429	233 792	224 054	227 503	196 029
Verksamhetsresultat	884	2 193	8 982	29 421	11 414
Årets resultat	586	1 958	9 175	30 349	11 902
Eget kapital	116 070	115 484	113 526	106 240	75 891
Balanslikviditet (%)	73	56	70	51	61
Antal anställda	268	267	256	255	245

En närmare presentation av det ekonomiska utfallet framgår av resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt noter. Enligt kraven i Skansens regleringsbrev lämnas en särskild resultatredovisning till regeringen.

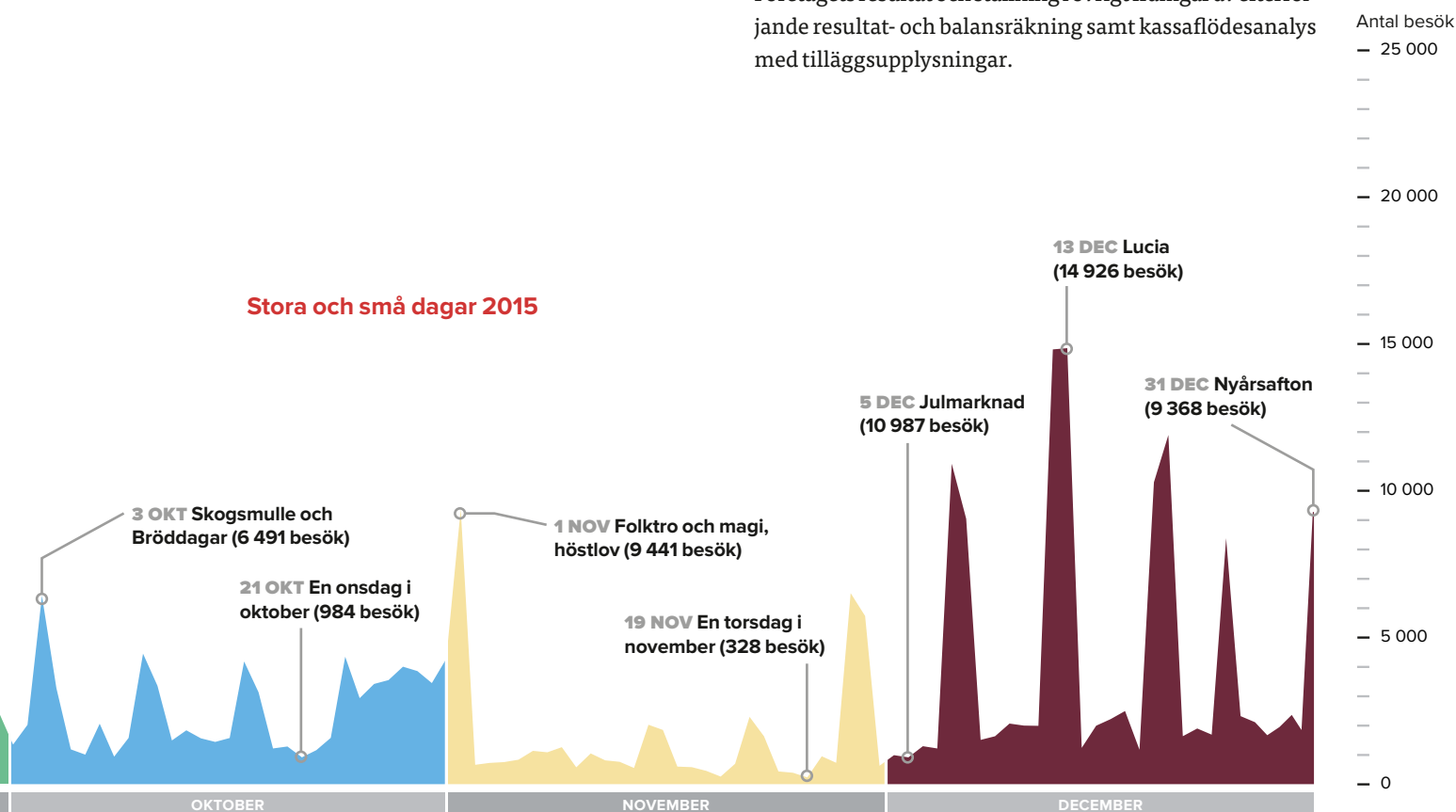
Mot bakgrund av ovanstående kan konstateras att stadgarnas ändamålsparagraf har tillgodosetts under året.

Förslag till behandling av ansamlad förlust

Styrelsen föreslår att årets resultat på 586 051 fördelas på följande sätt:

ansamlad förlust	-6 966 042
årets vinst	586 051
	-6 379 991
behandlas så att	
i ny räkning överföres	-6 379 991

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med tilläggsupplysningar.

Källor: Skansen Gästservice

Resultaträkning (Tkr)

Statement of profit and loss (KSEK)

	Not (Note)	2015-01-01– 2015-12-31	2014-01-01– 2014-12-31
Intäkter			
Statsbidrag	1	70 409	70 043
Inträdesavgifter och årskort		110 291	104 700
Program- och aktivitetsintäkter	2	10 017	10 874
Försäljning och lotterier		17 460	16 571
Lokalhyror och arrenden		10 503	9 831
Övriga intäkter	3	15 749	21 773
Summa intäkter		234 429	233 792
Kostnader			
Verksamhetens kostnader	4, 5, 6	-79 694	-85 396
Personalkostnader	7	-137 566	-131 437
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-16 284	-14 766
Summa kostnader		-233 544	-231 599
Verksamhetsresultat		884	2 193
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		385	109
Resultat från värdepapper	8	223	815
Räntekostnader och liknande resultatposter	9	-906	-1 159
Summa finansiella poster		-298	-235
ÅRETS RESULTAT		586	1 958

Revenues	
Government grant	
Admission fees and season tickets	
Revenues from events	
Sales and lotteries	
Rentals and tenancy fees	
Other revenues	
Total revenues	
Costs	
Operative costs	
Personnel costs	
Depreciation and write-off of fixed assets	
Total costs	
Result of operations	
Result from financial investments	
Other interest income and similar profit/loss items	
Result from securities	
Interest expenses and similar profit/loss items	
Total of financial investments	
NET PROFIT/LOSS FOR THE YEAR	

Balansräkning (Tkr)

Balance sheet (KSEK)

	Not (Note)	2015-12-31	2014-12-31	
TILLGÅNGAR				ASSETS
Anläggningstillgångar				Fixed assets
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				<i>Tangible assets</i>
Byggnader och mark	10	121 195	126 024	Buildings and land
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11	18 071	20 401	Machines and other plant
Inventarier, verktyg och installationer		13 523	17 935	Equipment, tools, installations
Pågående investeringar	12	14 390	2 524	On-going investments
		167 179	166 884	
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				<i>Financial assets</i>
Andra långfristiga värdepappersinnehav	13	12 792	12 592	Investments held as fixed assets
		12 792	12 592	
Summa anläggningstillgångar		179 971	179 476	Total fixed assets
Omsättningstillgångar				Current assets
<i>Varulager m m</i>				<i>Stock etc.</i>
Färdiga varor och handelsvaror		4 521	3 779	Finished goods and merchandise
		4 521	3 770	
<i>Kortfristiga fordringar</i>				<i>Current liabilities</i>
Kundfordringar		3 778	5 465	Accounts receivable
Övriga fordringar		2 794	4 303	Other receivables
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	6 721	7 272	Prepaid expenses and accrued income
		13 293	17 040	
<i>Kassa och bank</i>				<i>Cash and bank balances</i>
Kassa och bank		31 393	27 239	Cash and bank balances
		31 393	27 239	
Summa omsättningstillgångar		49 207	48 058	Total current assets
SUMMA TILLGÅNGAR		229 178	227 534	TOTAL ASSETS

Balansräkning (forts.) (Tkr)

Balance sheet (cont.) (KSEK)

	Not (Note)	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	15		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Grundkapital		4 600	4 600
Egna fonder		1 905	1 905
<i>Fritt eget kapital</i>			
Reserverat från egen verksamhet		115 945	115 945
Balanserad vinst eller förlust		-6 966	-8 924
Årets resultat		586	1 958
Summa eget kapital		116 070	115 484
Avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	16	1 167	1 333
Övriga avsättningar		2 432	2 282
Summa avsättningar		3 599	3 615
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	17	42 324	23 000
Summa långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		676	20 000
Förskott från kunder		60	0
Leverantörsskulder		13 935	10 532
Övriga skulder		2 750	2 636
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	49 764	52 267
Summa kortfristiga skulder		67 185	85 435
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		229 178	227 534
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

EQUITY AND LIABILITIES	
Equity	
<i>Restricted equity</i>	
Foundation capital	
Own reserves	
<i>Unrestricted equity</i>	
Reserves from own operations	
Profit or loss brought forward	
Net profit/loss for year	
Total equity	
Provisions	
Provisions for pensions and similar obligations	
Other provisions	
Total provisions	
Long-term liabilities	
Liabilities to credit institutions	
Total long-term liabilities	
Current liabilities	
Liabilities to credit institutes	
Advance payment from customers	
Accounts payable	
Other liabilities	
Accrued expenses and deferred income	
Total current liabilities	
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES	
Collaterals	
Contingent liabilities	

Kassaflödesanalys (Tkr)

Cash flow (KSEK)

	2015-01-01– Not (Note) 2015-12-31	2014-01-01– 2014-12-31	
Den löpande verksamheten			
Verksamhetsresultat	884	2 192	Current operations
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	16 284	14 766	Result of operations
Räntor, utdelningar, nedskrivningar mm	-315	-512	Adjustments for items not included in cash flow
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	16 853	16 446	Interest, dividends, write-off, etc.
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			Cash flow from current operations prior to changes in working capital
Förändring av varulager	-743	813	Cash flow from changes in working capital
Förändring av kundfordringar	1 686	-1 880	Change in stock
Förändring av kortfristiga fordringar	2 061	-3 108	Change in accounts receivable
Förändring av kortfristiga skulder	1 058	-7 231	Change in receivables
			Change in current liabilities
Kassaflöde från den löpande verksamheten	20 916	5 040	Cash flow from current operations
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-16 579	-11 062	Investment operations
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-183	-1 085	Investments in tangible assets
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-16 762	-12 147	Investments in financial assets
Finansieringsverksamheten			
Upptagna långfristiga lån	0	0	Cash flow from investment operations
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	Financing operations
			Long-term borrowings
Förändring av likvida medel	4 154	-7 107	Cash flow from financing operations
Likvida medel vid årets början	27 239	34 346	Change in liquid assets
			Liquid assets at beginning of year
Likvida medel vid årets slut	31 393	27 239	Liquid assets at year-end

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Principerna är oförändrade jämfört med föregående år.

Värderingsprinciper

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar, avsättningar och skulder

Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden där inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Inkomsten redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhålla. Stiftelsen redovisar därför inkomsten till nominellt värde (fakturabelopp) om ersättningen erhålls i likvida medel direkt vid leverans. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Ränta redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden.

Royalty periodiseras i enlighet med den aktuella överenskommelsens ekonomiska innebörd. Utdelning redovisas när aktieägarens rätt att få utdelning bedöms som säker.

Varuförsäljning

Försäljning av varor redovisas när stiftelsen till köparen har överfört de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet, normalt när kunden har varorna i sin besittning.

Hyror

Hysesintäkter från uthyrning av stiftelsens lokaler redovisas linjärt över arrendeperioden.

Offentliga bidrag

Offentligt bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som stiftelsen fått eller kommer att få.

Offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation, så kallade ovillkorade bidrag, intäktsförs när villkoren för att få bidraget uppfyllts, det vill säga oftast i samband med att bidrag erhålls. Offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation, så kallade villkorade bidrag, skuldförs när bidraget erhålls och intäktsförs därefter när prestationen utförs.

Offentliga bidrag som hänför sig till förvärv av en anläggningstillgång minskar tillgångens anskaffningsvärde.

Offentliga bidrag som hänför sig till förvärv av en omställningstillgång minskar tillgångens anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Skansen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

Mark är inte föremål för avskrivning.

Följande nyttjandeperioder tillämpas:

Byggnader	10–60 år
Markanläggningar	10 år
Fordon, maskiner och övriga inventarier	5–10 år
Djur	5–10 år
IT-utrustning	3 år

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder redovisas när stiftelsen blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången upphör eller regleras, eller när de risker och fördelar förknippade med tillgången överförs till annan

part. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgörs eller upphör.

Kundfordringar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för befarade förluster. Leverantörsskulder och andra icke-räntebärande skulder värderas till nominellt belopp.

Finansiella anläggningstillgångar och finansiella långfristiga skulder samt räntebärande kortfristiga finansiella fordringar och skulder värderas såväl vid första redovisningstillfället som i efterföljande värdering till upplupet anskaffningsvärde, vilket normalt är detsamma som verkligt värde (transaktionsvärdet) vid anskaffningstidpunkten med tillägg av direkt hänförliga transaktionsutgifter såsom courtage.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång

Per varje balansdag bedömer stiftelsen om det finns indikationer på nedskrivningsbehov.

Bedömningen görs individuellt post för post. Stiftelsens värdepappersportfölj utgör en post då stiftelsen utformat och dokumenterat en riskspridningsstrategi och de finansiella instrumenten i portföljen är klart identifierbara.

För finansiella anläggningstillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde görs nedskrivning av redovisat värde till nuvärdet av den bästa uppskattningen av framtida kassaflöden diskonterat med tillgångens ursprungliga effektivränta eller aktuell ränta på balansdagen för tillgångar med rörlig förräntning. Tillgångar med rörlig ränta diskonteras med aktuell ränta på balansdagen. För finansiella anläggningstillgångar som handlas på en aktiv marknad har stiftelsen valt att göra nedskrivningar till verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader.

För finansiella anläggningstillgångar som inte värderas till upplupet anskaffningsvärde görs nedskrivning av redovisat värde till det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nuvärdet av den bästa uppskattningen av de framtida kassaflöden som tillgången förväntas ge.

Per varje balansdag bedöms om en tidigare nedskrivning ska återföras helt eller delvis till följd av att de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

Leasing

Samtliga leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Varulager

Varulagret är värderat till ett genomsnittligt anskaffningsvärde. Nedskrivning av inkuranta varor sker i samband med inventering.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när det finns en legal eller informell förpliktelse till följd av en tidigare händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Tidpunkten eller beloppet för utflödet kan fortfarande vara osäker.

En avsättning redovisas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för. Avsättningar diskonteras till sina nuvärden där pengars tidsvärde är väsentligt.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, bonus, betald semester, betald sjukfrånvaro med mera samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Det finns inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägningar, i den omfattning ersättningen inte ger stiftelsen några framtida ekonomiska fördelar, redovisas som en skuld och en kostnad när stiftelsen har en legal eller informell förpliktelse att lämna ersättningar till anställda som avslutar sin anställning.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas enligt erhållna besked från SPP Konsult.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgifter för avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs löpande.

Verksamhetsresultat

Resultat efter avskrivningar och jämförelsestörande poster men före finansiella intäkter och kostnader.

Eget kapital

Stiftelsens nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Balanslikviditet (%)

Omsättningstillgångar inklusive lager med mera i procent av kortfristiga skulder

Noter (Tkr)

Not 1 Statsbidrag

	2015	2014
Anslag från Kulturdepartementet	70 367	69 981
Övriga statliga bidrag	42	62
	70 409	70 043

Not 2 Program- och aktivitetsintäkter

	2015	2014
Skansen gemensamt	64	284
Säkerhetsavdelningen	91	70
Kommunikationsavdelningen	1 495	1 219
Kulturhistoriska avdelningen	1 089	860
Park- och trädgårdsavdelningen	9	
Program- och evenemangsavdelningen	2 949	3 896
Zoologiska avdelningen	1 648	2 006
Bygg- och fastighetsavdelningen	2 672	2 539
	10 017	10 874

Not 3 Övriga intäkter

	2015	2014
Anställningsstöd	1 168	1 609
Vidarefakturerade konsumtionsavgifter	4 678	4 866
Gåvor	735	878
Försäkringsersättningar	623	37
Sponsorintäkter	6 536	7 693
Utdelningar från anknutna stiftelser	1 340	1 215
Övrigt	668	5 475
	15 749	21 773

Sponsorintäkten från avtalet med Konsumentföreningen Stockholm har periodiserats över avtalsperioden och ingår under året med 5 350 tkr.

Not 4 Leasingavtal

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 728 000 kronor. Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2015	2014
Inom ett år	596	596
Senare än ett år men inom fem år	729	1 112
Senare än fem år	0	0
	1 325	1 708

Not 5 Arvode till revisorer

BDO Mälardalen AB	2015	2014
Revisionsuppdrag	305	212
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	3	130
Övriga tjänster		13
	308	355

Not 6 Verksamhetens kostnader

	2015	2014
Skansen gemensamt	7 101	8 785
Säkerhetsavdelningen	2 622	2 788
Kommunikationsavdelningen	21 190	17 082
Kulturhistoriska avdelningen	3 434	3 471
Zoologiska avdelningen	3 335	4 709
Park- och trädgårdsavdelningen	8 301	11 142
Program- och evenemangsavdelningen	8 523	9 910
Bygg- och fastighetsavdelningen	25 188	27 509
	79 694	85 396

Not 7 Anställda och personalkostnader

	2015	2014
Medelantalet anställda		
Kvinnor	166	164
Män	102	103
	268	267

Löner och andra ersättningar

	2015	2014
Styrelse och Skansenchef	1 840	1 720
Tillsvidareanställda	67 400	65 498
Säsongsanställda	26 181	25 423
	95 421	92 641

	2015	2014
Sociala kostnader, pensioner mm		
Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	29 814	29 636
Pensionskostnader inkl löneskatt	8 091	6 029
Övriga personalkostnader	4 240	3 206
	42 145	38 871

	2015	2014
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	137 566	131 512

Skansenchefen har, förutom ordinarie månadslön, rätt till en pensionsförsäkring enligt ITP-planen samt en pensionsförsäkring hos valfritt försäkringsbolag. Den sammanlagda pensionspremien, utöver ITP, år 2014 var 178 tkr (få 178 tkr). Uppsägningstiden från Skansens sida är 24 månader.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	60 %	50 %
Andel män i styrelsen	40 %	50 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	44 %	44 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	56 %	56 %

Not 8 Nettoresultat från försäljning av värdepapper

	2015	2014
Vinst vid försäljning av värdepapper	246	274
Förlust vid försäljning av värdepapper	-40	-42
Återförd nedskrivning av värdepapper	17	254
Utdelning på aktier och andelar	0	329
	223	815

Not 9 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2015	2014
Övriga räntekostnader	906	1 159
	906	1 159

Not 10 Byggnader och markanläggningar

	15-12-31	14-12-31
Ingående anskaffningsvärden	168 106	163 061
Inköp	2 854	5 045
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	170 960	168 106

Ingående avskrivningar	-26 967	-20 882
Årets avskrivningar	-7 683	-6 085
Utgående ackumulerade avskrivningar	-34 650	-26 967

Ingående nedskrivningar	-15 115	-15 115
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-15 115	-15 115

UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE 121 195 126 024

Bokfört värde byggnader	81 686	85 200
Bokfört värde mark	39 509	40 824
	121 195	126 024

Not 11 Fordon, maskiner, inventarier och djur

	15-12-31	14-12-31
Ingående anskaffningsvärden	78 929	74 935
Inköp	1 859	3 994
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	80 788	78 929

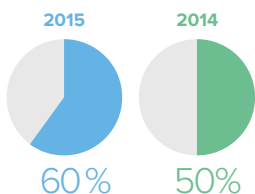
Ingående avskrivningar	-38 947	-30 267
Årets avskrivningar	-8 601	-8 680
Utgående ackumulerade avskrivningar	-47 548	-38 947

Ingående nedskrivningar	-1 646	-1 646
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1 646	-1 646

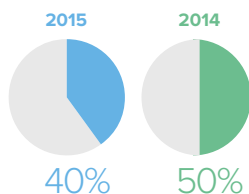
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE 31 594 38 336

Bland de nyanskaffade anläggningstillgångarna 2015 finns: Ljudutrustningar till olika scener, Switchar i datorhallen Nytt brandlarm på Sollidenrestaurangen, Marknadsgatan

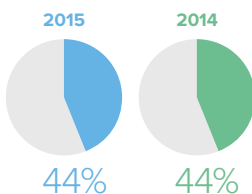
Andel kvinnor i styrelsen

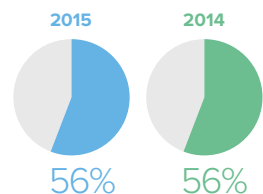
Andel män i styrelsen

Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare

Andel män bland övriga ledande befattningshavare

Not 12 Pågående investeringar

	15-12-31	14-12-31
Pågående investeringar byggnader och markanläggningar	12 108	2 198
Pågående investeringar maskiner, inventarier, fordon och djur	2 282	326
	14 390	2 524

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

	15-12-31	14-12-31
Ingående anskaffningsvärden	12 849	11 764
Inköp	1 028	1 976
Försäljningar/utrangeringar	-845	-891
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 032	12 849
Ingående nedskrivningar	-257	-535
Försäljningar/utrangeringar		24
Återförda nedskrivningar	17	254
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-240	-257

UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE 12 791 12 592

Av redovisat värde avser 9 522 tkr aktier och andelar samt 3 511 tkr räntebärande papper. Marknadsvärdet är 14 920 tkr (få 14 740 tkr).

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	15-12-31	14-12-31
Förutbetalda kostnader	2 302	2 539
Upplupna hyresintäkter	2 937	2 780
Bankinsättningar efter årsskiftet	0	920
Upplupet anställningsstöd	162	46
Övriga upplupna intäkter	1 319	987
	6 721	7 272

Not 15 Förändring av eget kapital

	Grundkapital	Egna fonder	Reserverat egen verks.	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	4 600	1 905	115 945	-6 966	586
Årets resultat					0
Belopp vid årets utgång	4 600	1 905	115 945	-6 966	586

Not 16 Avsättningar

	15-12-31	14-12-31
Pensionsåtagande enl FPG/PRI	939	1 124
Upplupen löneskatt på pensionsåtagande 24,26 %	228	209
Trygghetsrådet	2 432	2 282
	3 600	3 615

Not 17 Långfristiga skulder

	15-12-31	14-12-31
Förfaller senare än ett år men inom fem år efter balansdagen	9 787	23 000
	9 787	23 000
Förfaller senare än fem år efter balansdagen	32 537	0
	32 537	0

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	15-12-31	14-12-31
Villkorade gåvor/bidrag och fondavkastningar	27 289	31 143
Semesterlöneskuld	4 742	4 845
Upplupna löner och sociala avgifter	9 255	8 563
Övriga upplupna kostnader	2 810	2 569
Förutbetalda hyresintäkter	1 192	1 143
Förutbetalda årskort	3 663	3 224
Övriga förutbetalda intäkter	60	21
Skuld avs fastighets- och löneskatt	751	759
	49 763	52 267

Styrelsens underskrifter

Signatures of the Board

Stockholm den 16 februari 2016

Chris Heister
Ordförande
Chair

Per-Magnus Nilsson

Nisha Besara

Sanne Houby-Nielsen

Inger Lilliequist

Brutus Östling

John Brattmyhr
Verkställande direktör
Director

Vår revisionsberättelse har lämnats den 8 mars 2016

Our audit report was presented on 8 March 2016

Ove Olsson
Auktoriserad revisor
Authorized Public Accountant

Niklas Angestav
Verksamhetsrevisor
Accountant

Skansens uppdrag

Mission statement

🇸🇪 **FRILUFTSMUSEET SKANSENS UPPDRAG** är att, med gästen i centrum:

- Ge insikt om och upplevelser av Sveriges kultur- och naturhistoria, i relation till samtiden och med sikte på framtiden. Skansen ska bedriva folkbildning, som en grund i verksamheten.
- Gestalta bilder av kultur och natur i Sverige, i huvudsak från 1700-talet och framåt, utifrån dokumenterad kunskap och så trovärdigt som möjligt. Skansen ska vårda och bevara samlingarna av byggnader, föremål, växt- och djurarter. Skansen ska vidare bidra till bevarandet av mångfald med betoning på nordiska djur och växter.
- Vara en engagerande och lustfylld nationell mötesplats och en politiskt och religiöst obunden arena för en mångfald av kulturyttringar. Skansen ska vårda och utveckla anläggningen som kultur- och naturmiljö. Skansen ska vidare skapa goda förutsättningar för alla gäster, oavsett ålder och bakgrund, att mötas.
- Inom ramen för uppdraget ska Skansen, utan att göra avkall på självständighet, kvalitet och trovärdighet, skapa en ekonomi som möjliggör egen utvecklingskraft. I detta ingår ett aktivt deltagande i ett varierat nationellt och internationellt samarbete.

Skansens varumärkeslöfte

På Skansen möts det förflutna och nuet, fantasi och fakta, djur och kultur, traditioner och trender. Här möts det mångsidiga och unika, det lekfulla och det flyktiga. Sveriges själ i ett levande museum, mitt i Stockholm. Livfullt, lustfyllt och glädjerikt för alla generationer, tillfällen och sinnesstämningar. Skansen – historier får liv.

Vårt gästlöfte

Imitt möte med gästen är jag Skansen. Skansen är till för gästen.

Våra värdeord

• Välkomnande • Ansvarsfull • Omtänksam • Överraskande

🇸🇪 **THE SKANSEN OPEN-AIR MUSEUM'S** mission embraces the following tasks with focus on our visitors:

- Providing insights into Sweden's heritage and natural history relative to the present day and with an eye to the future. Popular education will have a fundamental place in Skansen's operations.
- Portraying life and nature in Sweden mainly from the 18th century onwards as accurately as possible based on well-documented knowledge. Skansen shall preserve the collections of buildings and physical objects, as well as species of plants and animals. Skansen shall also help to preserve diversity with a focus on Scandinavian animals and plants.
- Act as an engaging and enjoyable national meeting place and an arena independent of political and religious affiliations for diverse cultural manifestations. Skansen shall preserve and develop the site and its buildings as both a natural and historical environment. Skansen shall promote opportunities for all visitors to meet regardless of age and background.
- Within the framework of its mission, Skansen shall, without detriment to its independence, quality and credibility, create a financial base that allows it to develop from its own resources. This will include active participation in a variety of national and international projects.

Skansen's brand promise

The past and the present, fantasy and reality, animals and culture, traditions and trends – they all meet at Skansen. Here you will find the diverse and unique, the playful and the unexpected. Sweden's soul in a living museum, in the heart of Stockholm. Full of life and bringing pleasure and joy to all generations, occasions and states of mind. Skansen – stories that come alive.

Our visitor promise – in my encounters with visitors I am Skansen. Skansen exists for its visitors.

Our values – Welcoming, Responsible, Considerate, Surprising.

Skansen tackar

Skansen is grateful

🇳🇴 **FÖR VÄRDEFULLT SAMARBETE** och stöd under 2015 vill Skansen framföra sitt varma tack till:

- ALMA
- Alzheimerstiftelsen
- Astrid Lindgrens Värld
- Betongindustri
- Brandkontoret
- Brandpool AB
- Calle Flygare Teaterskola
- Carl Malmsten Furniture studies, vid Linköpings universitet
- Cementa
- Centrum för biologisk mångfald
- Centrum för lättläst
- Civilförsvärsförbundet Stockholm
- Dansinspiratörerna
- Folkets Hus och Parker
- FK Strömstararna
- Fortum
- Friluftsförbundet Stockholm
- Fritidsutvecklarna Idrottsförvaltningen
- Fruktdudet
- FUB
- Föreningen Knypelpinnarna
- Föreningen Storstockholms Koloniträdgårdar
- Gunvor och Ivan Svenssons stiftelse till minne av deras son Ivan
- H.M. Konungens Hovstall
- ICA Handlarna Öst
- IF Metall
- IOGT-NTO
- Iskarlarna
- Jernarbetarnas verkstadsklubb
- Järnhandelns Intresseförening
- Koloniträdgårdsförbundet
- Konsumentföreningen Stockholm
- Kungl. Skogs- och lantbruksakademien
- Kungsholmens Gymnasium/Stockholms musikgymnasium
- LGO Musik AB
- Live Nation
- Linodlarföreningen Fransåker
- LP Flamenco
- Länsstyrelsen i Stockholm – enheten för lantbruksfrågor
- Naturskyddsföreningen
- Naturvårdsverket
- Norges Ambassad
- Operahögskolan
- Rabén & Sjögren
- Romska Kulturcentret i Malmö
- Rovdjurscentret D5 Stora
- Röda Korset
- Saltkråkan AB
- Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner
- Stiftelsen Sveriges Nationaldag
- Stockholms flugfiskecenter
- Stockholms läns hemslöjdsförening
- Stockholms Miljöförvaltning
- Stockholms stad, Kulturförvaltningen
- Stockholms stad, Utbildningsförvaltningen
- Stockholms Stadsbibliotek
- Stockholms Universitet
- Studieförbundet

🇳🇴 **WE ARE INDEBTED** to the following for their collaboration and support during 2015:

- Studieförbundet Vuxenskolan
- Stödföreningen Gershedens Folkets Hus
- Stödföreningen för Skansens koloniträdgårdar
- Svenska Institutet
- Svenska Hembryggareföreningen
- Svenska Kyrkan i Stockholms Stift
- Svenska Rovdjursföreningen
- Sveriges Lantbruksuniversitet
- Sveriges Radio Berwaldhallen
- Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
- Sveriges Television
- Swedish Match
- Södermalms Stadsdelsförvaltning
- Södertörns Folkhögskola
- Teaterföreningen Krut
- Telehistoriska föreningen
- Träarbetarnas museum
- Ulf K Nordensons Stiftelse för hantverk i trä
- Viltskadecenter
- Världsnaturfonden WWF
- Warbro Kvarn
- Weber, Saint Gobain Byggprodukter
- Årstiderna

samt till Sten Modéer, som här får representera alla enskilda gävgivare.

We should also like to thank Sten Modéer as representative of numerous private contributors.

Redaktion:

Skansens marknads- och kommunikationsavdelning

Innehåll: Christina Hamnqvist/Skansens marknads- och kommunikationsavdelning, Ronnie Engstrand/Skansens administrativa avdelning.

Formgivning: Linn Sandgren/Havanas

Översättning: LingoNorden

Tryck: Ineko

Foto/illustration: Pernille Tofte (omslag, sid 2), Johan Kindbom (sid 5), Skansen (sid 7), Linn Sandgren (sid 8, 9), Michael McLain (sid 10), Designbyrå Silver (sid 11), Marie Andersson (sid 13, 16, 18–19), Maria Johansson (sid 14–15), Anders Bouvin (sid 21), Karin Ringholm (sid 22–23), Topia Landskapsarkitekter/KAWA (sid 24) Tomas Wiedersheim Paul (sid 26–27)

SKANSEN

Stiftelsen Skansen – Box 27807 – SE-115 93 Stockholm – Sweden
www.skansen.se

